

ҚОСТАНАЙ ҚАЛАЛЫҚ
МӘСЛИХАТЫ

110000, Қостанай қаласы,
Пушкин көшесі, 98,
т. 57-57-81, факс: 54-26-46
E-mail: maslihatkost@mail.kz

ҚОСТАНАЙСКИЙ ГОРОДСКОЙ
МАСЛИХАТ

110000, город Костанай,
ул. Пушкина, 98,
т. 57-57-81, факс: 54-26-46
E-mail: maslihatkost@mail.kz

27.11.2025г. № 434

Председателю Костанайского
областного маслихата
Ещенову С.Е.

Уважаемый Сайлаубек Ергазиевич!

В соответствии со статьей 21-1 Закона Республики Казахстан от 23 января 2001 года «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан» Костанайский городской маслихат направляет Вам депутатский запрос депутатов Костанайского городского маслихата для рассмотрения и получения ответа в установленные законом сроки.

Приложение: Запрос депутатов Костанайского городского маслихата на казахском и русском языках на 6 листах.

Председатель Костанайского
городского маслихата

О. Байгабулов

Исп. А. Тлеугалеева
Тел. 8-7142-575-561,
maslihatkost@mail.kz

002845

ҚОСТАНАЙ ҚАЛАЛЫҚ
МӘСЛИХАТЫ

110000, Қостанай қаласы,
Пушкин көшесі, 98,
тел.: 57-57-81, факс: 54-26-46
E-mail: maslihatkost@mail.kz

ҚОСТАНАЙСКИЙ ГОРОДСКОЙ
МАСЛИХАТ

110000, город Костанай,
ул. Пушкина, 98,
тел.: 57-57-81, факс: 54-26-46
E-mail: maslihatkost@mail.kz

2025 ж. 27. 11 № 434

Қостанай облыстық
мәслихатының төрағасы
С.Е. Ещановқа

Құрметті Сайлаубек Ергазиевич!

Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қантардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңының 21-1 бабына сәйкес Қостанай қалалық мәслихаты Сізге Қостанай қалалық мәслихаты депутаттарының сауалын заңда белгіленген мерзімде қарап, жауап алу үшін жолдайды.

Қосынша: Қостанай қалалық мәслихаты депутаттарының сауалы қазақ және орыс тілінде 6 парапта.

Қостанай қалалық
мәслихатының төрағасы

О. Байғабулов

Орын. А.Тлеугалеева
Тел. 8-7142-575-561,
maslihatkost@mail.kz

002844

“27” қараша 20 25 ж.

Қостанай облыстық
мәслихатының төрағасы
С.Е. Ещеновқа

Құрметті Сайлаубек Ергазиевич!

Бюджетаралық қатынастардың үш жылдық көлемінің қолданылу кезеңіне арналған бюджеттің кіріс бөлігі бюджет және салық заңнамасының нормаларына сәйкес қалыптастырылады. Осы негізде облыстық бюджет пен Қостанай облысының аудандары мен қалаларының бюджеттері арасындағы жалпы сипаттағы трансфертердің (алып қою және субвенциялар) көлемі айқындалады.

2023-2025 жылдар аралығында бұл көлемдер Қостанай облыстық мәслихатының 2022 жылғы 14 желтоқсандағы «Қостанай облысының облыстық бюджеті мен аудандарының (облыстық маңызы бар қалаларының) бюджеттері арасындағы 2023-2025 жылдарға арналған жалпы сипаттағы трансфертердің көлемі туралы» шешімімен бекітілген.

Мәселен, Қостанай қаласын облыстық бюджетке алып қою көлемі:

- 2023 жылға - **39,6 млрд теңге** (өткен жылға өсім — 89,3%; 2022 жылға — 20,9 млрд теңге);
- 2024 жылға — **48,4 млрд теңге** (өсім — 22,2%);
- 2025 жылға — **56,3 млрд теңге** (өсім — 16,3%).

Бұл ретте әр жылдың басында (2023ж., 2024ж., 2025ж.) облыстық мәслихат сессиясында қалалық бюджеттен жеке табыс салығын алу пайызы бекітіледі, алайда бюджетті нақтылау барысында жыл ішінде бұл пайыз өзгереді және осы салықтың көп бөлігі облыстық бюджетке түседі.

Мысалы, 2024 жылы жыл басындағы бөлу **нормативі 63%**, ал бюджет нақтыланғаннан кейін **облыстық бюджетке 79%** құрады. 2025 жылы жыл басына **-55%**, нақтыланғаннан кейін **облыстық бюджетке 63%**.

Аталған фактілер бюджет каражатын басқару жөніндегі шешімдерді қабылдауда өнірдің жеткілікті дербестігінің жоқтығын куәландырады. Бұл сондай-ак қалалық бюджеттің кіріс және шығыс бөліктерін сапалы жоспарлауды

қындарады, бұл міндеттемелерді орындау және ресурстарды тиімсіз бөлу тәуекелдерін тудырады.

Жалпы алғанда, облыстық және қалалық бюджеттер арасында салықтар бойынша түсімдерді белудің қолданыстағы нормативі **Қазақстан Республикасының Бюджет қодексінде бекітілген бюджетаралық қатынастар қағидаттарына 78-бабының 2)-т. қайшы келеді** деп есептейміз. атап айтқанда:

- салықтар мен басқа да міндетті төлемдерді бекіту кезінде олардың жиналуының ең жоғары дәрежесін қамтамасыз ететін бюджет деңгейіне артықшылық берілуі тиіс;

- салық базасын біркелкі орналастырмайтын салықтар бюджеттердің неғұрлым жоғары деңгейлеріне бекітіледі;

- сыртқы факторларға тәуелді емес және нақты аумақтық байланысы бар тұрақты сипаттағы салықтар төмен тұрған бюджеттерге бекітіледі.

Әлеуметтік салық пен жеке табыс салығы Қостанай қаласына нақты аумақтық байланыста болады, сондықтан қала бюджетіне толық көлемде есептелуге тиіс.

Бұдан басқа, 2023-2025 жылдар аралығында жеке табыс салығы, 2026-2028 жылдардың жоспарланған кезеңіндегі әлеуметтік салық бойынша кірістерді белудің қолданылатын нормативі 4-бапта белгіленген **бюджет жүйесінің қағидаттарына қайшы келеді** ҚР Бюджет кодексі (5)-т., 8)-т.).

Қостанай қ. жергілікті бюджетін сапалы қалыптастыру және атқару, сондай-ақ барлық шығыс міндеттемелерінің орындалуын қамтамасыз ету мақсатында «Облыстық бюджет пен Қостанай облысының аудандарының (облыстық маңызы бар қалаларының) алдағы үш жылдық кезеңге арналған бюджеттері арасындағы жалпы сипаттағы трансфертердің көлемі туралы» Қостанай облыстық мәслихатының шешімімен облыстық бюджет пен өнірлер арасындағы үш жылдық кезеңге арналған бюджетаралық қатынастарды Бюджет кодексінің нормаларына қатаң сәйкестілікті ұстанып, қаржы жылы ішінде осы көлемдерді өзгертуей бекітуді ұсынамыз.

Шараларды қарау және қабылдау тәртібінде енгізіледі.

Жауапты «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 21-1-бабында белгіленген мерзімде берілуін сұраймыз.

Құрметпен, Қостанай қалалық мәслихатының депутаттары:

Байгабулов Омаргали Кабиевич
Аймukanов Аралбай Муратович
Айтмагамбетова Тоты Абдібековна
Алпысов Арман Амиржанович

Дандыбаева Гульфия Тулегеновна
Есмагамбетов Арман Бекмуратович
Жабаева Меруерт Елшибековна
Жумабаева Гульшат Тогузбаевна
Игимбаева Ольга Владимировна
Исмаилов Арман Оразалиевич
Костенюк Надежда Владимировна
Кудайкулова Гульвира Жазитовна
Павленко Дмитрий Иванович
Сандыбеков Багитбек Назарбекович
Султангабиев Кайрат Айтпаевич
Тулетаев Ерлан Серикович
Усенов Ержан Бауржанович
Федяшин Михаил Павлович
Шипилкина Светлана Валерьевна
Юсупова Асия Жумабековна

Дандыбаева Гульфия Тулегеновна
Есмагамбетов Арман Бекмуратович
Жабаева Меруерт Елшибековна
Жумабаева Гульшат Тогузбаевна
Игимбаева Ольга Владимировна
Исмаилов Арман Оразалиевич
Костенюк Надежда Владимировна
Кудайкулова Гульвира Жазитовна
Павленко Дмитрий Иванович
Сандыбеков Багитбек Назарбекович
Султангабиев Кайрат Айтпаевич
Тулетаев Ерлан Серикович
Усенов Ержан Бауржанович
Федяшин Михаил Павлович
Шипилкина Светлана Валерьевна
Юсупова Асия Жумабековна

“27” наурыз 2025 ж.

Председателю Костанайского
областного маслихата
Ещенову С.Е.

Уважаемый Сайлаубек Ергазиевич!

Доходная часть бюджета на период действия трехлетних объемов межбюджетных отношений формируется в соответствии с нормами бюджетного и налогового законодательства. На этой основе определяются объемы трансфертов общего характера между областным бюджетом и бюджетами районов и городов Костанайской области (*изъятия и субвенции*).

На период 2023–2025 годов данные объемы закреплены Решением Костанайского областного маслихата от 14 декабря 2022 года «Об объемах трансфертов общего характера между областным бюджетом и бюджетами районов (городов областного значения) Костанайской области на 2023–2025 годы».

Так, объем изъятий города Костанай в областной бюджет составил:

- на 2023 год — 39,6 млрд тенге (рост к предыдущему году — 89,3%; 2022 г. — 20,9 млрд тенге);
- на 2024 год — 48,4 млрд тенге (рост — 22,2%);
- на 2025 год — 56,3 млрд тенге (рост — 16,3%).

При этом в начале каждого года (2023 г., 2024 г., 2025 г.) на сессии областного маслихата утверждается процент изъятия индивидуального подоходного налога из городского бюджета, однако в ходе уточнения бюджета в течение года данный процент изменяется и большая часть данного налога поступает в областной бюджет.

К примеру, в 2024 году норматив распределения на начало года составлял **63%**, а после уточнения бюджета — **79% в областной бюджет**. В 2025 году на начало года — **55%**, после уточнения — **63% в областной бюджет**.

Указанные факты свидетельствуют об отсутствии достаточной самостоятельности региона в принятии решений по управлению бюджетными средствами. Это также затрудняет качественное планирование доходной и расходной частей городского бюджета, что влечет за собой риски невыполнения обязательств и неэффективного распределения ресурсов.

Считаем, в целом что действующий норматив распределения поступлений по налогам между областным и городским бюджетами **противоречит принципам межбюджетных отношений, закрепленным в Бюджетном кодексе Республики Казахстан (пп. 2) статьи 78**, а именно:

- при закреплении налогов и других обязательных платежей предпочтение должно отдаваться уровню бюджета, обеспечивающему наибольшую степень их собираемости;

- налоги с неравномерным размещением налоговой базы закрепляются за более высокими уровнями бюджетов;

- налоги стабильного характера, не зависящие от внешних факторов и имеющие четкую территориальную привязку, закрепляются за нижестоящими бюджетами.

Социальный налог и индивидуальный подоходный налог имеют четкую территориальную привязку к городу Костанай, следовательно, должны зачисляться в городской бюджет в полном объеме.

Кроме того, применяемый норматив распределения доходов по индивидуальному подоходному налогу в период 2023-2025 годов, социальному налогу в планируемый период 2026-2028 годов, **противоречат принципам бюджетной системы**, установленным статьей 4 (пп. 5, пп. 8) Бюджетного кодекса РК.

В целях качественного формирования и исполнения местного бюджета г.Костанай, а также обеспечения выполнения всех расходных обязательств, предлагаем закреплять межбюджетные отношения между областным бюджетом и регионами на весь трехлетний период Решением Костанайского областного маслихата «Об объемах трансфертов общего характера между областным бюджетом и бюджетами районов (городов областного значения) Костанайской области на предстоящий трехлетний период» в строгом соответствии с нормами Бюджетного кодекса, без изменения данных объемов в течение финансового года.

Вносяться в порядке рассмотрения и принятия мер.

Ответ просим предоставить в установленные статьей 21-1 Закона Республики Казахстан «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан» сроки.

С уважением, депутаты Костанайского городского маслихата:

Байгабулов Омаргали Кабиевич
Аймukanов Аралбай Муратович
Айтмагамбетова Тоты Абдибековна
Алпысов Арман Амиржанович

Дандыбаева Гульфия Тулегеновна
Есмагамбетов Арман Бекмуратович
Жабаева Меруерт Елшибековна
Жумабаева Гульшат Тогузбаевна
Игимбаева Ольга Владимировна
Исмаилов Арман Оразалиевич
Костенюк Надежда Владимировна
Кудайкулова Гульвира Жазитовна
Павленко Дмитрий Иванович
Сандыбеков Багитбек Назарбекович
Султангабиев Кайрат Айтпаевич
Тулетаев Ерлан Серикович
Усенов Ержан Бауржанович
Федяшин Михаил Павлович
Шипилкина Светлана Валерьевна
Юсупова Асия Жумабековна

Дандыбаева Гульфия Тулегеновна
Есмагамбетов Арман Бекмуратович
Жабаева Меруерт Елшибековна
Жумабаева Гульшат Тогузбаевна
Игимбаева Ольга Владимировна
Исмаилов Арман Оразалиевич
Костенюк Надежда Владимировна
Кудайкулова Гульвира Жазитовна
Павленко Дмитрий Иванович
Сандыбеков Багитбек Назарбекович
Султангабиев Кайрат Айтпаевич
Тулетаев Ерлан Серикович
Усенов Ержан Бауржанович
Федяшин Михаил Павлович
Шипилкина Светлана Валерьевна
Юсупова Асия Жумабековна